

opet

OPET

RÜŞVET VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE POLİTİKASI

İçindekiler

1. Amaç ve Kapsam	3
2. Tanımlar	3
3. Genel İlkeler	5
4. Politikanın Uygulanması	6
4.1. Üçüncü Taraflar ve Durum Tespiti	6
4.2. Hediye ve Ağırlama	6
4.3. Siyasi Partilere Bağış Yapılması	7
4.4. Sponsorluklar ve Bağışlar	7
4.5. Kolaylaştırma Ödemeleri	7
4.6. Kamu Görevlileri ile Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilerin İstihdamı ve Bu Kişilerle Kurulacak İş İlişkileri	7
4.7. Eğitim ve İşlemlerin İzlenmesi	8
4.8. Muhasebe Kayıtlarının Doğruluğu ve İşlemlerin Şeffaflığı	8
5. Yetki ve Sorumluluklar	8
6. Revizyon Geçmişi	9

1. Amaç ve Kapsam

Bu Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikası'nın ("**Politika**") amacı, Opet'in yolsuzluk ve rüşvetle mücadele etmek konusundaki kararlılığının bir yansıması olarak, Opet bünyesinde uygulanacak ilke ve kuralları belirlemektir.

Opet'in tüm çalışanları ve yöneticileri, Opet Etik İlkeleri'nin¹ ayrılmaz bir parçası olan bu Politika'ya uygun hareket etmekle yükümlüdür. Opet, hâkim ortaklarından ve İş Ortaklarından ilgili taraf ve/veya işleme uygulanabilir olduğu ölçüde, bu Politika'ya uygun hareket etmelerini bekler ve bunu sağlamak için gerekli adımları atar.

Bu politika Opet'in Ana Hissedarlarının Etik İlkeleri ve Değerleri gözetilerek hazırlanmıştır.

2. Tanımlar

"Ağırlama", yemek, kısa veya uzun süreli konaklama, seyahat ve ulaşım, sportif, kültürel veya diğer amaçlarla gerçekleştirilen sosyal organizasyonları içerir.

"Ana Hissedarlar", Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş. ve Öztürk Yatırım ve Turizm A.Ş.'yi ifade eder.

"Bağış", kamu yararına hizmet etmek ve sosyal bir hedefin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmak için kişi ve kurumlara (dernek, birlik ve diğer kar amacı gütmeyen kuruluşlar gibi), üniversitelere, okullara ve diğer özel veya resmi kuruluşlar ile organizasyonlara, herhangi bir karşılık beklemezsizin yapılan nakdi veya ayni (ürün veya hizmet sağlanması gibi) yardımları ifade eder.

"BM Küresel İlkeler Sözleşmesi"² insan hakları, çalışma standartları, çevre ve yolsuzlukla mücadele alanlarında iş dünyasının 10 temel sorumluluk alanını ele alan, sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik uygulamalarına yönelik olarak evrensel olarak kabul edilen Birleşmiş Milletler (BM) bildirgelerine dayanan antlaşmayı ifade eder. Opet, münferiden bu anlaşmaya taraf olmamakla birlikte, Opet'in ortaklarından Koç Holding A.Ş., bu sözleşmeye taraftır.

"Devlet / Kamu Görevlisi" genel olarak aşağıdakileri içerir fakat bunlarla sınırlı değildir:

- Yerel veya yabancı bir ülkede herhangi bir kamu kuruluşunda veya kamu iktisadi teşebbüsünde çalışanlar,
- Yerel veya yabancı bir ülkede bulunan herhangi bir siyasi partinin çalışanları, tüm siyasi adaylar,
- Yerel veya yabancı ülkede, herhangi bir yasama, yürütme veya yargı organında görevi bulunan kişiler,
- Ulusal, uluslararası ya da yabancı devlet mahkemelerinde görev yapan hâkimler, jüri üyeleri veya diğer yargı görevlileri,

¹ Detaylı bilgi için Opet Etik İlkeleri'ni inceleyebilirsiniz. Diğer ilgili politikalar için lütfen ayrıca Opet Hediye ve Ağırlama Politikası ile Opet Bağış ve Sponsorluk Politikası'na bakınız.

² <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

- Ulusal ya da uluslararası parlamentolarda çalışan görevliler veya temsilciler;
- Bir hukuki uyuşmazlığın çözümü amacıyla başvuru tahkim yargılamasında görevli hakemler.

“Hediye”, doğrudan veya araçlar vasıtasıyla verilen veya alınan indirim, hediye kartı, promosyonel ürün, işe alım sözü, nakit ve nakit benzeri, kredi, üyelik, hizmet, ayrıcalık gibi maddi değeri olan her türlü eşya veya fayda anlamına gelir. **“İş Ortakları”** tedarikçi, bayi, distribütör, yetkili servis ve iş ilişkisi içinde bulunulan diğer üçüncü taraflar ile şirket nam ve hesabına hareket eden her türlü temsilci, taşeron, danışman, vb. ile bu sayılanların çalışan ve temsilcilerini kapsar.

“Kolaylaştırma Ödemeleri (veya "kolaylaştırma", " hızlandırma"), yapanın hâlihazırda hakkı olan rutin devlet işlemini güvence altına almak veya hızlandırmak için yapılan, resmi olmayan, uygunsuz ödemelerdir.

“Nakit ve Nakit Benzeri”, sayılanlar ile sınırlı olmamak üzere para, hediye çekleri, hediye kartları, indirimler, kıymetli evrak, kıymetli maden (Örn. Altın, gümüş ya da mücevherat) veya yakıt almak için kullanılan kuponlar ile belirli bir değeri ihtiva eden her türlü bilet ve benzeri belgeleri kapsar.

“Opet”, Opet Petrolcülük A.Ş. ve Opet Petrolcülük A.Ş. tarafından doğrudan veya dolaylı olarak, %50 ve %50’sinden fazla hissesine sahip olmak sureti ile tek başına veya müştereken kontrol edilen kontrol edilen şirketlerin tümünü ifade eder.

“Rüşvet”, bir ticari işlem veya ilişkide usulsüz bir fayda elde etmek amacıyla, bir kamu görevlisine (doğrudan veya göstereceği bir başka kişiye) veya herhangi bir üçüncü kişiye, görevi gereği bir işi yapması veya yapmaması için değerli herhangi bir şey vererek, teklif ederek veya vadederek menfaat sağlamak ve bu yolla karşı tarafı yolsuzluğa teşvik etmek anlamına gelir. Bu tanımda geçen “değerli herhangi bir şey” tanımına, aşağıdaki kapsamda yer verilen fakat bunlarla sınırlı olmayan nitelikteki para, Hediye ve eğlence dahildir:

- Tarafsızlığı, performansı ve karar verme yeteneğini kısmen veya tamamen etkileyen veya etkileyebilecek nitelikte olan,
- Kamuoyu tarafından öğrenilmesi halinde itibar riskine sebebiyet verebilecek,
- Yürürlükteki mevzuatın ihlaline neden olabilecek,
- Rüşvet suçunun işlendiği algısına neden olabilecek veya
- Belirli bir görevi yerine getirmek için ayrıcalıklı bir muamele yapılmasına sebebiyet veren her türlü eylem.

“Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatı”, ilgili işlem için geçerli olduğu ölçüde rüşvet ve yolsuzlukla ilişkili olan diğer ülkelere ait kanunlar dahil olmak üzere (örn. FCPA - Yurtdışı Yolsuzluk Uygulamaları Kanunu, UKBA - Birleşik Krallık Rüşvet Kanunu, vb.) tüm mevzuat ve uluslararası anlaşmaları kapsamaktadır.

“Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişi (PEP)”³, günümüzde veya geçmişte, yurt içinde veya yabancı bir ülkede, seçimle veya atama yoluyla kendisine önemli bir kamusal görev tevdi edilen üst düzey gerçek kişiler ile uluslararası kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri ve yönetici yardımcıları ile bunlara eşdeğer görev yapan diğer kişiler, üst düzey politikacılar, siyasi partilerin üst düzey görevlileri, üst düzey adli, idari veya askeri görevliler ile kamu iktisadi teşebbüslerinin üst düzey yöneticileri, ve sayılan tüm bu kişilerin eşleri, birinci derece akrabaları (anne, baba ve çocukları) ve yakınlarını ifade eder.

“**Sponsorluk**”, bir sponsorluk sözleşmesi veya adı farklı olmakla birlikte içeriğinde sponsorluk koşulları yer alan diğer türdeki sözleşmeler kapsamında kurumsal bir fayda elde etmek amacıyla katılmakta yarar görülen sanatsal, sosyal, sportif veya kültürel etkinliklerin, nakdi veya aynı olarak (ürün veya hizmet sağlanması gibi) desteklenmesidir.

“**Usulsüz Fayda**”, bir tarafın ilişkili olduğu diğer bir tarafa fayda sağlamak için, usulsüz bir şekilde, kendi görev ve sorumluluklarını ihlal etmesi sayesinde elde edilen fayda.

“**Yolsuzluk**”, sahip olunan yetkilerin özel kazanç elde etmek için kötüye kullanılmasıdır.

“**Yolsuzluğa Teşvik**”, görev ve mevkiini mevzuata aykırı bir şekilde kullanması için karşı tarafı usulsüz bir şekilde teşvik anlamına gelir.

3. Genel İlkeler

Opet, tüm faaliyetlerini en yüksek etik standartlara uygun olarak yürütmeyi temel ilke olarak benimser. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi’nde imzası bulunan Koç Holding A.Ş., Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi’nin 10 ilkesine riayet etmekte ve bu yaklaşımla Opet de “yolsuzluğun her türüne karşı olmak” ilkesi dahil olmak üzere bu ilkeleri benimser ve bu ilkelere uygun hareket eder.

Yerel mevzuat ile sınırlı olmaksızın, Opet ve İş Ortakları tarafından herhangi bir kimseye Rüşvet, Yolsuzluk, Kolaylaştırma Ödemeleri, uygunsuz Hediye verilmesine veya alınmasına müsamaha gösterilmez.

Hiçbir çalışan, doğrudan veya dolaylı olarak bir İş Ortağı veya herhangi bir üçüncü kişi aracılığıyla herhangi bir biçimde Rüşvet veremez, alamaz veya bu konuda yetkilendirilemez.

Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatı’nın ihlalinin, Opet ve yöneticileri, görevlileri ve çalışanlarına idari ve/veya cezai yaptırım uygulanması, ruhsat ve lisansların iptali, varlıklara el konulması ve en önemlisi Opet’in itibarının zedelenmesi gibi ağır sonuçları olabilir.

Bir çalışan tarafından bu Politika’nın ihlali, işten çıkarılma dâhil olmak üzere önemli disiplin cezalarına neden olabilir. Ayrıca, ilgili eylemlerin yürürlükteki mevzuata aykırı olduğunun tespiti halinde, İç Denetim Müdürlüğü ve Hukuk ve Uyum Grup Müdürlüğü’ne bilgi verilir. Hukuk ve Uyum Grup Müdürlüğü tarafından ayrıca konu hakkında yasal mercilere bilgi verilebilir.

³ <https://www.fatf-gafi.org/documents/documents/peps-r12-r22.html>

4. Politikanın Uygulanması

4.1. Üçüncü Taraflar ve Durum Tespiti

Rüşvet ve Yolsuzluk riskinin bertaraf edilmesi amacıyla, usulsüz işlemlerin, işlemlerin yasal bir şekilde gerçekleştirildiği izlenimini yaratmak için “komisyon” veya “danışmanlık” ücreti gibi gerçek amacı saklamaya yönelik ifadeler içeren açıklamalar adı altında gerçekleştirilmesi hiçbir şekilde kabul edilmez.

Bu doğrultuda Opet, İş Ortakları ile ancak aşağıdaki durumlarda ticari iş ilişkisi kurar:

- İş Ortağı hakkında gerçekleştirilen Durum Tespit Çalışmasının⁴ sürecinin olumlu bir şekilde tamamlanması,
- Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatına uyumun sağlanmasına yönelik gerekli olan koruyucu hükümlerin, imzalanan sözleşmede yer almasının sağlanması ve
- İşlemin gerçek niteliğinin gizlenmesinin amaçlandığı yönünde bir algıya sebebiyet verilmemesi için imzalanan sözleşmelerde olağandışı hükümlere (Örn. Piyasa koşullarının oldukça üstünde ya da altında yer alan ödeme şartları gibi) yer verilmemesi gerekir.

4.2. Hediye ve Ağırlama

Herhangi bir üçüncü taraftan alınan ya da bu taraflara, verilen veya sunulan tüm Hediye ve Ağırlamalar, aşağıdaki kriterlere uygun olmalıdır:

- Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatına uygun,
- Nakit ve Nakit Benzeri olmayan,
- Hediye alan veya Ağırlamadan faydalanan kişinin konumuna uygun ve durumun getirdiği koşullar ile orantılı,
- Muhasebe hesaplarına doğru ve şeffaf bir şekilde kaydedilmiş ve
- Daha önce verilen/alınan Hediyelerin sıklığı nedeniyle, Hediye alan kişiyi uygunsuz bir şekilde etkileme niyetiyle yapıldığı izlenimini doğurabilecek ve bu nedenle bir yolsuzluğa sebebiyet verildiği algısı yaratacak nitelikte olmamalıdır.

Herhangi bir tereddüt halinde tüm çalışanlar, Hukuk ve Uyum Grup Müdürlüğü'ne danışabilir.

Ayrıntılı bilgi için lütfen Opet Hediye ve Ağırlama Politikası'na bakınız.

⁴ Ayrıntılı bilgi için lütfen Tedarik Zinciri Uyum Politikası ile Yaptırımlar ve İhracat Kontrolleri Politikası'na bakınız.

4.3. Siyasi Partilere Bağış Yapılması

Opet adına herhangi bir siyasi partiye Bağış veya herhangi bir adla aynı veya nakdi katkıda bulunmak kesinlikle yasaktır.⁵

4.4. Sponsorluklar ve Bağışlar

Herhangi bir usulsüz fayda karşılığında bir Kamu Görevlisi, Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiyeye (veya Opet'in faaliyet gösterdiği ülkelerde tabi olunan mevzuatta sayılan diğer taraflara) veya herhangi bir üçüncü tarafa hibe, Bağış veya Sponsorluk sağlamak yoluyla Yolsuzluğa Teşvik etmek yasaktır.

Bağış ve Sponsorluklar sadece Opet Bağış ve Sponsorluk Politikası'nda belirtilen kural ve ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilebilir.⁶

4.5. Kolaylaştırma Ödemeleri

Opet, Kolaylaştırma Ödemelerine kesinlikle tolerans göstermez. Bu doğrultuda, çalışanların ve İş Ortaklarının, Opet adına Kolaylaştırma Ödemesi yapmaları yasaktır.

4.6. Kamu Görevlileri ile Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilerin İstihdamı ve Bu Kişilerle Kurulacak İş İlişkileri

İş ilişkisi ve istihdam kararları etik bir şekilde alınmalı ve asla bir Kamu Görevlisinin Yolsuzluğa Teşviki veya Usulsüz Fayda elde etmek için bir yöntem olarak kullanılmamalıdır. Bu doğrultuda iş ilişkisi kurulması ve istihdam kararları verilmeden önce ilgili tüm kişilerin Kamu Görevlisi veya Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişisi olup olmadıkları internet, medya taraması ve diğer veri tabanları üzerinden araştırılarak tespit ve teyit edilmelidir.

Öte yandan aşağıdaki kriterlere uygun olması kaydıyla, Kamu Görevlileri veya Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişiler işe alınabilir veya bu kişilerle bir iş ilişkisi (Örn. Müşteri, İş Ortağı, vb.) kurulabilir:

- İş ilişkisinin meşru bir amaca hizmet etmesi ve periyodik olarak değerlendirilerek gerekli makul tedbirlerin alınması,
- İstihdam kararları bakımından kişinin, Usulsüz Fayda elde etmek veya mevzuata aykırı bir eylemin gerçekleştirilmesine karşılık işe alındığı algısına yol açmaması,
- Objektif olarak değerlendirildiğinde, istihdam edilecek kişinin ilgili pozisyon için aranan niteliklere sahip olması,
- Ücret ve diğer ödeneklerin iş ile kişinin niteliklerine uygun belirlenmesi.

⁵ Ayrıntılı bilgi için lütfen Opet Bağış ve Sponsorluk Politikası'na bakınız.

⁶ Ayrıntılı bilgi için lütfen Opet Bağış ve Sponsorluk Politikası'na bakınız.

4.7. Eğitim ve İşlemlerin İzlenmesi

Opet Hukuk ve Uyum Grup Müdürlüğü işbu Politika özelinde aşağıdaki konulardan sorumludur:

- Rüşvet ve Yolsuzluğun Engellenmesi Mevzuatı'na ilişkin eğitimlerin tüm çalışanlara uygun zaman aralıkları ile verilmesi,
- İşbu Politika ve ilgili eğitimlerin içeriğinin gözden geçirilmesi ve personele verilen eğitimlerin tamamlanmasının takip edilmesi,
- Eğitim faaliyetlerinin her yıl düzenli olarak belirlenen formatta ve gerekli olması halinde Ana Hissedarlar'a raporlanması.
- Gerekli olması halinde İç Denetim Müdürlüğü'nün de görüşü alınarak işbu Politika'nın, Opet'in ihtiyaçlarına göre uyarlanması ve ilişkili prosedürlerin hazırlanması.

4.8. Muhasebe Kayıtlarının Doğruluğu ve İşlemlerin Şeffaflığı

Gerçekleştirilen işlemlere ilişkin tüm kayıtlar doğru, şeffaf, eksiksiz ve zamanında tutulmalı, tüm işlemler yürürlükteki mevzuata ve standartlara uygun bir şekilde belgelendirilerek muhasebe hesaplarına kaydedilmelidir.

Muhasebe hesaplarına aktarılan işlemler, tam ve net açıklamalara sahip olmalı, açıklamalarda muğlak ifadelerden kaçınılmalı, gerektiğinde destekleyici belgelerle (fatura, vb.) desteklenmelidir. Kayıtlar ve destekleyici belgelerin, söz konusu işlemlerin üçüncü bir kişi tarafından incelenmesi durumunda, bu kişinin, işlemlerin hangi amaçla ve ne şekilde gerçekleştirildiğini anlayabilmesini sağlayacak ölçüde açık ve net olması gerekmektedir.

Muhasebe hesaplarına kaydedilmeden işlem yapılması, varlıkların kayıt altına alınmaması ve kaydedilen işlemlerin usulsüz bir şekilde değiştirilmesi veya suistimal edilmesi hiçbir şekilde kabul edilemez.

Kayıt altına alınan işlemler, periyodik olarak risk bazlı denetimlere tabi tutulur.

5. Yetki ve Sorumluluklar

Opet'in tüm çalışanları ve yöneticileri bu Politika'ya uymaktan ve ilgili prosedürleri ve kontrolleri bu Politika'daki gereklilikler doğrultusunda uygulamaktan ve desteklemekten sorumludur. İlgili taraf ve işleme uygulanabilir olduğu ölçüde, tüm İş Ortaklarının bu Politika'ya uyumlu davranması beklenir ve bunun için gerekli adımlar atılır.

Bu Politika ile Opet'in faaliyet gösterdiği ülkelerde geçerli olan yerel mevzuat arasında bir farklılık olması durumunda, ilgili uygulama yerel mevzuata aykırılık teşkil etmediği ölçüde, Politika veya mevzuattan, daha kısıtlayıcı olan geçerli olacaktır.

Bu Politika'ya, yürürlükteki mevzuata veya Opet Etik İlkeleri'ne aykırı olduğunu düşündüğünüz herhangi bir eylemden haberdar olmanız halinde, bu konuyu bir üst yöneticinize danışabilir veya Opet Hukuk ve Uyum Grup Müdürlüğü veya Opet İç Denetim Müdürlüğü ile iletişime geçebilirsiniz. Alternatif olarak bağımsız hizmet sağlayıcılar tarafından yönetilmekte

olan ve 7 gün 24 saat hizmet vermekte olan Koç Topluluğu Etik Hattı'na 0850-577-1926 veya 0850-220-3845 numaralı telefon hatlarından⁷ ve www.koc.com.tr/ihbarbildirim adresinde yer alan web tabanlı raporlama sisteminden bildirimde bulunabilirsiniz.

Bu Politika'nın bir çalışan tarafından ihlali, işten çıkarılma dahil olmak üzere önemli disiplin cezalarına neden olabilir. Bu Politika'ya uyumlu hareket etmesi beklenen herhangi bir üçüncü şahsın işbu Politika'ya aykırı hareket etmesi halinde, ilgili sözleşmeler feshedilebilir.

6. Revizyon Geçmişi

İşbu Politika 15.04.2022 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmiş olup Politika'nın güncellenmesinden Opet Hukuk ve Uyum Grup Müdürlüğü sorumludur.

Revizyon	Tarih	Açıklama
No:1	10.06.2024	Politika içeriğinde yer alan fakat tanımlar başlığında yer almayan ifadeler eklenmiş, Siyasi Nüfuz Sahibi Kişi ("PEP") tanımı mevzuata uygun olarak güncellenmiş, Kamu Görevlileri ile Kamusal/Siyasi Nüfuz Sahibi Kişilerin İstihdamı ve bu kişilerle kurulacak iş ilişkilerinde Genişletilmiş Durum Tespiti yapılmasına ilişkin süreç detaylandırılmış ve anlam bozukluğu olan ifadeler iyileştirilmiştir. Hukuk ve Uyum Grup Müdürlüğü birim adı revize edilmiştir.

⁷ Telefon numaraları, kapsamdaki ülkeler ve hizmet verilen dil bilgisi "koc.com.tr/ihbarbildirim" adresinde yer almaktadır.